

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

MAI 1994

NR. 15

Toimetulekutoetusest

Besti Vabariigi Valitsuse 2. septembri 1993. a. määruse nr. 276 "Arvestusliku vaesuspiiri kehtestamise ning puudustkannatavate perekondade sotsiaalse kaitse kohta" kohaselt antakse toetust väikese sissetulekuga perekondadele (üksikisikutele), kes on Eesti vabariigi alalised elanikud, kui perekonna (üksikisiku) kuusissetulek on temast mitteolenevatel põhjustel alla toimetulekupiiri (280 EEK).

Toimetulekupiiri määramise aluseks on toetuse taotleja abielus või abielulistes suhetes olevad, samas eluruumis elavad isikud, nende ülalpidamisel olevad lapsed ja vanemad või muud isikud, kes kasutavad koos ühte või enamat tuluallikat ning kellel on ühine majapidamine ja sissetulekud. Perekonna koosseisu loetakse ka päevases õppevormis õppivad õpilased (ka ülikoolis).

Toimetulekupiir arvutatakse iga kuu kolme eelneva keskmise sissetuleku alusel, millest on maha arvestatud eelneva 3 kuu keskmine eluasemekulu normpinna ulatuses.

Perekonna sissetuleku hulka kuuluvad üksikisiku tulumaksudeklaratsiooniga maksustatavad tulud, samuti pensionid, stipendiumid, lastetoetused, töötü abirahad ning sotsiaalkindlustuse eelarvest ja kohaliku omavalitsuse eelarvest regulaarselt maksustatavad toetused ja abirahad.

Toetuse taotlemiseks peab taotleja esitama sotsiaallalal töötajale elamuvaldaja poolt väljaantud vormikohase õiendi eluaseme kulude kohta, töötavatel perekonnaliikmetel tõendi töökohast taotlusele eelnenud kol-

mel kuul makstud summade suuruse ja neist mahaarvatud tulumaksu ja alimentide kohta, töötutel perekonnaliikmetel kohaliku tööhõivetalituse õiendi. Sotsiaallalal töötajal on vajaduse korral õigus nõuda taotlejalt, samuti asutustelt täiendavaid dokumente ja andmeid toetuse taotleja perekonna sissetulekute ja vara kohta.

Perekonna sissetuleku tahtliku varjamise ja valeandmete esitamise korral lõpetatakse toetuse andmine ja saadud raha nõutakse tagasi seaduslikus korras.

Üldiselt ei ületa toetuse suurus toimetulekupiiri. Toetuse väljamaksmine toimub igakuiselt.

Nimetatud summa makstakse neile isikutele, kellel pärast normpinna eest tasumist jääb netosissetulekuks ühe pereliikme kohta väiksem summa, kui seadus toimetulekuks ette näeb. Teise pereliikme ning üle 14-aasta vanuse lapse puhul on koefitsiendiks (korrutatakse toimetulekupiiriga 280 EEK) 0,7 ning alla 14-aastase lapse puhul 0,5.

Toetuse taotlemiseks tuleb taotlejal pöörduda Väike-Maarja Valla valitsusse tuba nr. 221 sotsiaalnõuniku juurde, kus avatakse taotleja kohta toimik. Toetust saab taotleda vastava kuu 20-nda kuupäevani.

Lea MAESEPP

Pandivere päevast

Meie kodukandipäeval - Pandivere päeval - on välja kujunenud oma traditsioonid. Käesoleval kevadel korraldatakse Pandivere päeva juba seitsmendat korda. Selle seitsme aasta jooksul on elu, olukorrad ja vajadused väga muutlikud olnud, kuid kõiki päevi on sidunud ja neile oma näo andnud nii meie kohalike kui ka külalistaidlejate esinemised.

Esimese Pandivere päeva motoks oli kodukohatunne, seda nii loodushoiu kui ka kultuuriloolisest seisukohast. Teine Pandivere päev oli pühendatud lastele ja kolmas eakamale rahvale. Viimase motoks olid Jakob Liivi järgmised luuleread:

... sinule jäi minu noorus
minu jõud ja elutöö,
mõni murerikas öö
minu eksimused, voores.

Neljanda Pandivere päevaga austati kodukoha kuulsusi, viies püüdis taastada laadatraditsiooni, kuues kujunes põhiliselt kohalike taidlejate päevaks.

1994. aasta on kuulutatud rahvusvaheliseks pere-aastaks. Sellest lähtudes oleks korraldustoimkonna arvates mõttekas kujundada tänavune Pandivere päev perekeskseks päevaks, lihtsalt oma kodukandi päevaks, kus igal osalejal oleks hea ja lahe olla.

Pandivere päev on kavandatud laupäevale, 28. maile. Ka tänavu on kõigil osalejail võimalus vaadata ja kuulata meie oma taidlejaid, elada kaasa tantsijate-lauljate meelikõitvale esinemisele. Samal ajal on spordihuvilistel võimalus jälgida Pandivere rattaralli kulgu, proovida kätt korvpalli täpsusvisetes ja võtta osa perevõistlusest. On võimalik lahendada kodukohaainetel koostatud võtmemõistatust, olla osa-

line laadamelus, jälgida laste joonistamisvõistlust, külastada muuseumi, saada vastuseid oma küsimustele kohtumisel vallavolikogu ja -valitsuse esindajatega. Tegutseb päevapiltnik, kellel on pildistamise jaoks välja pakkuda väga huvitavad atraktsioonid.

Päev algab kell 11.00 rongkäiguga vana koolimaja juurest Jakob Liivi parki.

Korraldustoimkond näeb päeva edasist kulgu järgmisena:

- 11.15 - avamine Jakob Liivi pargis;
- 11.30 - segakoori "Helin" ja "Härmalõng" tantsurühma kontsert;
- 12.00 - rattaralli start;
- 12.00 - Rakvere Linnaorkestri kontsert;
- 12.00 - rahvamaja lastenäiteringi etendus;
- 12.20 - laste kontsert;
- 13.00 - vallavolikogu juhtivkomisjoni ja vallavalitsuse liikmete kohtumine vallaelanikega;
- 13.00 - korvpalli täpsusvisete võistlus;
- 13.00 - laste joonistamisvõistlus;
- 13.30 - keskkooli rahvatantsurühmade ja lastekoori kontsert;
- 14.10 - perevõistlus;
- 14.10 - rahvamaja rahvatantsurühma ja folktrio kontsert;
- 14.30 - rahvamaja lastenäiteringi etendus;
- 14.30 - rahvamaja kammerkoori kontsert;
- 14.50 - autasustamine; päeva lõpetamine.

Soovin kõigile meeldivaid elamusi tänavusel Pandivere päeval!

Ilve TOBRELUITS

Kas mureks on põhjust?

Eesti Vabariigi Sotsiaalministeeriumi määrus nr. 23 k. a. 28. märtsist sätestab ravikindlustuse ja tervishoiusüsteemi korrastamise ehk reformimise.

Väga kokkuvõtlikult seisneb see järgmises: maakondade haigekassadel ja raviasutustel tuleb kindlustada raviasutustega sõlmitud lepingute kaudu esmaabi ambulatoor-polikliiniline üldarstiabi, kõikidel tasaditel laste ja rasedate arstiabi ning soodustingimustel väljastatavatele ravimite eest tasumine.

Lubatakse peatada plaaniliste haigete vastuvõtmine haiglasse ja kohustuseks 3 kuu jooksul litsenseerima vastavate komisjonide poolt kõik vabariigi raviasutused, moodustama ja käivitama arstiabi kvaliteedikomisjonide ja usaldusarstide süsteemi arstiabi kvaliteedi üle otsustamiseks igal meditsiiniabi tasandil.

Mida tähendab see igapäevasele meditsiinile?

1. Vähendatakse statsionaarset arstiabi.
2. Otsustatakse, millised raviasutused võivad eksisteerida haiglatena, millised tuleb sulgeda või ümber nimetada sotsiaalabi asutusteks.
3. Raviasutused muudetakse jälle n. ö. eelarvelisteks ja vähendatakse haigekassadest makstavaid rahasid nii haiglatele kui ambulatoorses võrgus töötavatele raviasutustele ja arstidele.

Mida konkreetselt tähendab see Väike-Maarja tervishoiukorraldusele ja arstidele?

Arvan, et pearõhk meditsiiniabis, nagu kogu Lääne-Euroopas, lasub ambulatoorsel arstiabil ja see suund on õige. Haiglaravi on kallid ja Eesti riik näib olevat tõesti vaene. Voodite arv Väike-Maarja Haiglas väheneb kindlasti, võib-olla saab neid edaspidi kasutada vaid krooniliste hädade ravimisel samaselt Soome tervisekeskusega, kus ambulatoorse raviga ühe katuse all on ka väikesed statsionaarid (neid ei nimetata haiglateks) pea-

miselt krooniliste ja pikemat aega nõudvate haiguste ravimiseks ja ka haigete hooldamiseks. Selline statsionaar eksisteeriks meilgi ühes majas koos kohaliku hooldekoduga. Ägedaid haigusi ravitakse aga suuremates haiglates või arstide poolt kodus. Täna pean kiiret väikeste haiglate sulgemist ennatlikuks ja nii patsientide kui arstide olukorda halvendavaks, sest sotsiaalarstide süsteem on ju veel välja arendamata.

Reformimisele läheb ka ambulatoorse arstiabi süsteem. Põhilisem on vahest see, et kõik inimesed peavad end registreerima ühe arsti juures. Sotsiaalministeeriumi spetsialistide arvamus kohaselt saab reeglina vaid 1 kord aastas arsti valida ja vahetada. Nii soovitangi kõigil valla elanikel juba täna hakata mõtlema, millise arsti juures edaspidi käia. Kohalikest arstidest võtavad kõiki haigeid iga päev vastu 3 arsti: Tiina Vilimaa, Rita Mihhejeva ja allakirjutanu. See arst, keda usaldate ja endale järgnevat aastaks valite, korraldab ka kõik teie konsultatsioonid erialaarstide juures nii maakonna kui vabariigi piires ja kindlustab vajaduse korral haiglaravi just teile olulises haiglas. Nii et käia täna ühe ja homme teise arsti juures enam ei saa, või saab küll, aga peab siis selle eest ise maksma. Saatekirjaga konsultatsioonide eest tasub aga teid saatev, s. t. suunav arst. Kindlasti tekib siin probleeme, kuid loodan väga, et haiged seeläbi ei kannata.

Kindlasti on läbiviidav tervishoiukorralduse reformimine kiire ja tekitab vastuseisu nii raviasutuste töötajate kui patsientide seas. Olen kuulnud süüdistusi volikogu ja vallavalitsuse aadressil. Volikogu liikmena võin küll öelda, et nii volikogu esimees Olev Liblikmann kui vallavanem Jüri Poolak on olnud seda meelt, et igal juhul püüda säilitada meie haiglat ja neid plaanitavas süüdistada on küll asjatu. Kuidas täpselt sotsiaalministeeriumi reform lõpeb ja mida endaga kaasa toob, ei oska mina täna öelda, vaid selgub päriselt pärast vabariikliku litsenseerimiskomisjoni otsuseid juulikuul alguses. Seni soovitan hakata valida endale arsti, kelle juures järgneva aasta jooksul käia. Usaldage teda, olge mõistvad ja heasoovlikud ning mina olen täiesti veendunud, et mingit katastroofi ei tule ja kõik teie arstiabiga seotud probleemid saavad ka tulevikus lahendatud.

Teile kõike head soovides

Mall LEPIKSOO

Vallavolikogus

20. aprillil 1994. a.

PÄEVAKORRAS:

1. Valla eelarve vastuvõtmine.

Juhindudes valla- ja linnaeelarve seadusest ning valla põhimäärusest OTSUSTATI:

1. Võtta vastu valla 1994./1995. aasta eelarve esitatud kujul. Muudatuste tegemine kinnitatud eelarves, sealhulgas reservfondist lisavahendite eraldamine asutustele ja arvestusüksustele kuulub vallavolikogu pädevusse.

2. Võtta vastu valla 1994./1995. aasta eelarve artiklite kaupa vastavalt valla eelarve lisadele ja anda jooksvate muudatuste tegemise õigus artiklite vahel vallavalitsuse pädevusse.

3. Vormistada 1. juuniks 1994. a. ME Tehno, Väike-Maarja Haigla ja Väike-Maarja Põllutöökooli täielik eelarve.

2. Eelarve täitmise ja revisjonikomisjoni aruande kinnitamine.

OTSUSTATI kinnitada:

- 1) 1993. a. eelarve täitmise aruanne,
- 2) 1994. a. I kvartali eelarve täitmise aruanne,
- 3) 1994. a. I kvartali revisjonikomisjoni aruanne.

Vallavalitsuses

5. aprillil 1994. a.

PÄEVAKORRAS:

1. Asutamislubade andmine.

OTSUSTATI anda asutamisluba:

1. Ühistule Raigu asukohaga Pikevere külas (ühistu tegevuspiirkonda kuuluvad nii Raigu kui Pikevere küla).
2. Ühistule Eipri Masin asukohaga Eipri külas.
3. Ühistule Avispea asukohaga Avispea külas.
4. Ühistule Aburi asukohaga Aburi külas.

26. aprillil 1994. a.

PÄEVAKORRAS:

1. Asutamislubade andmine.

OTSUSTATI anda asutamisluba:

- 1) ühistule Karu asukohaga Äntu külas,
- 2) korteriühistule Kodu asukohaga Väike-Maarjas, Tamsalu mnt. 3.

2. Talumetsa majanduskava kinnitamine.

OTSUSTATI kinnitada Uno Tombergi Juhani talu metsa majandamise kava.

3. Väike-Maarja Keskkooli õpilaskoha maksumuse kinnitamine.

OTSUSTATI: kinnitada Väike-Maarja Keskkooli õpilaskoha maksumuseks 1994. eelarve aastal 160 kr. kuus.

1994. / 1995. aasta eelarve

20. aprillil k. a. võttis Väike-Maarja Vallavolikogu peale kahekuist tööd vastu meie valla eelarve. Valla rahandusaasta algab vastavalt seadusele 01. aprillist ja kestab järgmise aasta 31. märtsini.

Mida see eelarve tähendab Väike-Maarja valla elanikele ja asutustele?

Eelarve näitab missugused on tõenäolised tulud, mida vald saab maksudest ja riigi eelarvest ülddotatsioonidena. See summa moodustab kokku 6,720,000 EEK, sealhulgas maamaks 648,000 ja üksikisiku tulumaks 3,342,000 ning riigieelarve ülddotatsioonid 2,682,000 EEK.

Eelarve näitab samuti, missugune on vallavolikogu kokkulepe, kuidas seda raha kasutada erinevate elualade ja vastavate asutuste või ürituste finantseerimiseks. Kuna teenuste osutamisel saadud tulud - kasutajate maksed ja muud taolised omatulud (873,000 EEK) ning riigi poolset sihtdotatsioonid (3,297,000 EEK) laekuvad kohe vastavatele asutustele või arvestusüksustele, kuulub vallavolikogu poolt sisuliselt otsustamisele eespool nimetatud 6,720,000 EEK, mida edaspidi nimetame "vallamaksud".

Vallamaksudest on otsustatud jätta reservfondi 369,000 EEK ja kasutada asutuste ja arvestusüksuste finantseerimiseks 6,351,000 EEK. Selle raha konkreetset jagunemist erinevate eluvaldkondade vahel näitab eelarve osa 2 ja asutuste ja arvestusüksuste kaupa eelarve osa 3.

Eelarve tähendab eelkõige vallaelanike kui kogukonna sisemist kokkulepet, kuidas ja millises järjekorras arendada välja erinevaid sotsiaalsfääri kuuluvaid eluvaldkondi ja asutusi. Kuna käesoleval ajal on kindlasti tegemist kriisieelarvega, kus elementaarsed vajadused ei ole rahaliste võimalustega täielikult kaetud, näitab see eelarve, kuidas on püütud säilitada sotsiaalsfääri eluvaldkondi, arendades minimaalselt välja uusi teenuste liike, näiteks hooldekodu vanuritele ja nende kodune teenindamine.

Eelarve numbrite kaudu on sisuliselt lahti kirjutatud meie valla areng - sellepärast peaksid vallaelanikud hoolikalt tundma õppima käesolevat eelarvet kui plaanilisi numbreid, aga ka tegelikult tehtavaid kulutusi, mille kohta infolehe kaudu edaspidi samuti informatsiooni anname. Rahaliste vahendite kasutamist arutatakse pidevalt volikogu vastavates komisjonides ja ka volikogus.

Kuidas lugeda esitatud eelarvet?

Antud eelarve kajastab otseselt vallavalitsuse poolt juhitavate eluvaldkondade ning asutuste ja arvestusüksuste eelarvet (bilanss A). Lisaks vallavalitsuse bilan-

sile koostatakse 01. juuniks vastavalt vallavolikogu poolt vastu võetud otsusele veel Väike-Maarja Haigla eelarve (bilanss H), Väike-Maarja Põllutöökooli eelarve (bilanss P) ja munitsipaaltevõtte "Tehno" kommunaalosakonna eelarve (bilanss T).

Vallavalitsuse eelarve (bilanss A) kajastab maksude ja ülddotatsioonide laekumist ja nende alusel enda eelarvesse kuuluvate asutuste eest tasumist aga samuti teiste eelarvete finantseerimist.

Tabelis on kajastatud üksnes need kulutused, mida tehakse vallavalitsuse eelarvest. Kui kulutusi tehakse teistes eelarvetes ja kaetakse vastavalt nendes eelarvetesse laekuvate omatulude või sihtdotatsioonide arvel, siis need arvud ei kajastu vallavalitsuse eelarves. Näiteks Väike-Maarja sauna majandab munitsipaaltevõtte "Tehno", kus kulud kaetakse saunapiletitest ja baari teenustest laekuvate tulude arvel ning vallavalitsuse eelarvest ei ole vaja kulutusi teha - seetõttu on nii kulude tulbas kui ka tulbas "kaetakse vallamaksudest" nullid. Teine näide Triigi vesivarustuse ja kanalistasiooni kui arvestusüksuse kohta näitab, et vallavalitsuse eelarves on ainult kulutused kapitaalremondiks 185,000 krooni ulatuses. Tegelikult on selle arvestusüksuse kulud "Tehno" eelarves 228,000 krooni, kuid vahe, mille moodustavad jooksvad kulud, kuulub tasumisele otse "Tehno" kommunaalosakonna teenuste kasutajate poolt.

Et valla volikogu kui munitsipaalvarade ja -asutuste omanik saaks täielikku informatsiooni kõikide Väike-Maarja vallale kuuluvate asutuste sissetulekute ja rahaliste vahendite kasutamise kohta, on vastu võetud otsus ka teiste asutuste (bilansside) kohta analoogiliste eelarvete koostamiseks.

Eelarve on sündinud arutelu ja vaidluste käigus. Seda protsessi nimetatakse eelarvevaidlusteks. Eelarvevaidlused panevad aluse valla arengukavale, millel on valla väljaarendamise seisukohast juba hoopis pikemaajalisem tähendus ja mõju. Sellepärast on oluline, et erinevate eluvaldkondade vahel oleks välja kujundatud vallaelanike seisukohast lähtudes põhjendatud proportsioonid.

Teie arvamus ja ettepanekud valla eelarve kohta on võimalik esitada vastavate eluvaldkondade nõunikele või komisjonidele, aga samuti volikogu eelarve ja majanduskomisjonile kui volikogu juhtivale komisjonile, mida juhib volikogu esimees hr. Olev Liblikmann. Ka allakirjutanu on huvitatud Teie seisukohtadest seoses eelarvega, kuna selle kui terviku kokkupanek on üks minu põhilistest tööülesannetest.

Lugupidamisega, **Peeter ALBI**,
abivallavanem

Bilanss A: Väike-Maarja Vallavalitsus 1994. / 1995. aasta eelarve

Osa 1. Rahalised tulud.

	EEK
Kasutajate maksed	643,000
Maakonnasisesed osalusmaksed	188,000
Muud tulud	42,000
KOKKU OMATULUD:	873,000
Riigi eelarve sihtdotatsioon	3,197,000
Maakonna sihtdotatsioon	100,000
Maakorina sihtarvlemine	0
Vallamaksud	6,720,000
KOKKU EELARVELISED TULUD:	10,017,000
KOKKU TULUD:	10,890,000

Osa 2. Rahalised kulud:

	Kulud kokku:	Kaetakse vallamaksudest:
Rahvamajandus	0	0
Haridus	4,367,000	2,690,000
Kultuur ja rahvasport	738,000	676,000
Sotsiaalseabi ja tervishoid	526,000	426,000
Tehnika & kommunaalmajandus	2,402,000	1,035,000
Valla omavalitsus	1,500,000	1,401,000
Vallamajandus	640,000	123,000
KOKKU KULUD:	10,173,000	6,351,000
Reservfond:	369,000	369,000

Osa 3. Rahalised kulud asutuste ja arvestusüksuste kaupa:

	Kulud kokku:	Kaetakse vallamaksudest:
Rahvamajandus.	0	0
Haridus:	4,367,000	2,690,000
* Väike-Maarja Põllutöökool	0	0
* Väike-Maarja Keskkool	2,177,000	1,036,000
* Kiitsi Põhikool	808,000	493,000
* Triigi Lasteaed-Algkool	329,000	219,000
* Väike-Maarja Lasteaed	725,000	614,000
* Vao Lasteaed	15,000	15,000
* Väike-Maarja täiendõpe	3,000	3,000
* Hariduse üldkulud	310,000	310,000
Kultuur ja rahvasport:	738,000	676,000
* Väike-Maarja Rahvamaja	220,000	189,000
* Kiitsi Rahvamaja	65,000	64,000
* Väike-Maarja Raamatukogu	91,000	74,000
* Kiitsi Raamatukogu	41,000	34,000
* Triigi Raamatukogu	35,000	32,000
* Väike-Maarja Muuseum	86,000	85,000
* Rahvasport	130,000	128,000
* Kultuuri muud ja üldkulud	70,000	70,000
		(Järg lk. 4)

Sotsiaalabi ja tervishoid:	526,000	426,000	Valla omavalitsus:	1,500,000	1,401,000
* Väike-Maarja Haigla meditsiinikulud	0	0	* Vallavolikogu	290,000	290,000
* Meditsiini muud kulud	0	0	* Valimiskomisjon	0	0
* Väike-Maarja Hooldekodu	170,000	170,000	* Vallavalitsus ja administratsioon	1,210,000	1,111,000
* Kodune teenindamine	76,000	76,000	* Vallavalitsuse muud kulud	0	0
* Sotsiaalabi programmid	280,000	180,000	Vallamajandus:	640,000	123,000
Tehnika & kommunaalmajandus:	2,402,000	1,035,000	* Ehitus- ja üldplaneering	35,000	35,000
* Elamumajandus	1,344,000	2,000	* Maakorraldus	20,000	-86,000
* Väike-Maarja soojamajandus	0	0	* Metsakorraldus	20,000	20,000
* Triigi soojamajandus	0	0	* Loodus ja keskkonnakaitse	40,000	40,000
* Väike-Maarja vesivarustus ja kanalisatsioon	80,000	80,000	* Väike-Maarja tuletõrje	249,000	0
* Kiltsi mõisa vesivarustus ja kanalisatsioon	35,000	35,000	* Vao tuletõrje	22,000	8,000
* Triigi vesivarustus ja kanalisatsioon	185,000	185,000	* Toetus Väike-Maarja politseile	212,000	64,000
* Vallateed	545,000	520,000	* Toetus Väike-Maarja kaitsejõududele	32,000	32,000
* Tänavavalgustus	60,000	60,000	* Turvateenistuse üldkulud	10,000	10,000
* Heakord	15,000	15,000	* Sotsiaalmaksu arvlemised	0	0
* Väike-Maarja Kalmistu	12,000	12,000	* Väike-Maarja omandireformi komisjon	0	0
* Prügimajandus	10,000	10,000	* Vao omandireformi komisjon	0	0
* Väike-Maarja saun	0	0	* Triigi omandireformi komisjon	0	0
* Ühistransport	10,000	10,000	* Osalemine maakonna ühisobjektides	0	0
* Tehnika ja kommunaalmajanduse üldkulud	106,000	106,000	* Laenud ja ettemaksed	0	0
			KOKKU KULUD:	10,173,000	6,351,000
				Vallavanem: Jüri Poolak	
				Pearaamatupidaja: Helve Pugonen	

12. aprill 1994. a.

"Popp Tipp-Täpp '94"

24. aprillil toimus Väike-Maarja Rahvamajas laste lauluvõistlus "Popp Tipp-Täpp". Kohal oli 36 laulutüdrukut-poissi Väike-Maarjast, Kiltist, Triigist ja Simunast. Kõiki saalisviibijaid tervitas kapten Tünn (Raimo Aas), kes sellel ilusal kevadpäeval laevalt lavalaudadele astus.

Lauluvõistlus toimus kahes osas. I osas võistlešid 5-10, II osas 11-13-aastased laulusõbrad.

Tulemused olid järgmised:

Oma vanuserühmas olid parimad solistid Maarja Horeb, Kerli Erras, Margo Veedler, Reelika Sepp, Jaanika Sepp, Anti Taar, Signe Pruul, Egert Tralla, Raigo Tiik, Kadi Danilas, Kristel Haiba. Hea esinemise eest tõsteti esile Birgit ja Margit Kopti, Ergo Veedleri, Margit Nõukase ja Sirli Sade esinemist. Ka publikul oli võimalus valida omad lemmikud ja nendeks osutusid nooremas vanuserühmas Triin Mänd ja Anti Taar, vanemas rühmas Eda-Ines Etti ja Rainis Kruup.

Vastavalt zürri otsusele kuulutati välja noorema rühma POPP TIPP '94 - Triin Mänd ja POPP TÄPP '94 - Marek Rebane. Siinjuures vabandan tubli laulupoisi Mareki ees, et 30. apr. "Virumaa Teatajas" oli ekslikult Margo Veedleri nimi.

Vanema rühma POPP TIPP '94 on Eda-Ines Etti ja POPP-TÄPP '94 Rainis Kruup.

Et selline laste suurüritus toimuda sai, tahaks tänada järgmisi sponsoreid: A/S PANDIVERE, M/E TEHNO, TRIIGI METSKOND, A/S AICO, VÄIKE-MAARJA VALLAVALITSUS.

Aitäh tublidele lauluõpetajatele: Sirje Sõnum, Eve Põldmaa, Eve Hein, Valve Libene ja Riina Ring.

Laulusoliste saatsid pillimehed Ain Kõiv, Lembit Tealane ja Vallo Taar. Tänu teile!

Kiitusõnad kõigile laululastele, auväärsele zürriile ja heatahtlikule publikule.

Kohtumiseni lauluvõistlusel "POPP TIPP-TÄPP '95"!

Mare TAAR

Maanaiste päevad

27.-28. aprillil toimusid Tartus EPÜ Maaelu Arengu Instituudi korraldatud maanaiste päevad, millest said tänu vallavalitsuse finantsseerimisele osa võtta ka kaks Väike-Maarja naisseltsi liiget. Päevade märksõnadeks olid **vaimsus, kultuur ja haridus**.

Avasõnavõttus rõhutas EPÜ rektor M. Klaassen, et naised on külas vaimselt kandvam jõud: suurem osa haridussüsteemist on naiste kättes, ka kodus tegelevad laste kasvatamise ja arendamisega valdavalt naised. Seega sõltub eelkõige naistest meie tulevase põlvkonna vaimne tase.

Folklorist I. Rüütel kõneles teemal "Maanaine - rahvuskultuuri ja traditsioonide kandja". Naine on olnud kultuuri kandja läbi aegade. Meie esivanemate muistsetes kujutelmades on naist kujutatud koos maa-sümboolikaga. Maa on tähendanud eestlastele alati midagi väga olulist. Maas kätkes elujõud - vägi. Selle elujõu kandjaks oli naine.

On avaldatud arvamust (E. Haamer), et kristluskodunes Eestis tänu Maarja kultusele (Maarja kui **ema**).

Naisel on meie kultuuris olnud ka sotsiaalne roll. Vanemad abielunaised on täitnud tähtsaid ülesandeid pulma- ja matusekombestikus. Naised on olnud teadjad, targad, ravitsejad, ämmaemandad.

Naised on olnud läbi aegade peamised ilu loojad. Eesti vanem rahvaluule on eelkõige naiste poolt esitatud lüürliline luule.

Eesti naise missiooniks tänapäeval on I. Rüütli sõnutsi hoida kodu, lapsi, kanda edasi rahvuslikku eetikat. Emad ei päästa rahvast mitte ainult sünnitamise vaid ka kasvatamise kaudu.

Sotsiaalminister M. Lauristini teemaks oli "Naine ja demokraatia". Demokraatia probleemid algavad kodust, perekonnast ja lõpevad Toompeal. Igal pereliikmel on oma arvamus ja õigus seda välja öelda. Ka laps on peres isiksus, kelle arvamus tuleb arvestada. Eesti riigi demokraatia juured pärinevad küla seltsielust, mis on inimlike suhete arendamise ja inimliku keskkonna loomise aluseks ühiskonnas. Naine vastutab tuleviku eest oma laste kaudu. Maanaisel on aeg sekkuda kohaliku ja riigielu probleemide lahendamisse (valla eelarve analüüsimine ja kujundamine, osalemine ravikindlustusnõukogudes, käitumishälvetega noorukite probleemide lahendamine jne.).

Demokraatias on oluline praktilise tegevuse, mitte kõnede pool. Demokraatia kui vaevarikka töö mõistmine on see, mis võiks demokraatia naistele meelepärasemaks teha (naised on harjunud rohkem tegema, kui kõnesid pidama).

Ettekandeid oli teistelki. I. Silves rääkis loo, kuidas vahvliküpsetajast sai miljonär. A. Paalandi tegi ülevaate eesti naisest ajakirja "Eesti Naine" pilgu läbi. M. Eenmaa teemaks oli naine ja raha. M. Prits vaagis naise rolli koduse mikrokliima ja vaimuse kujundajana.

Vaheldust ettekannetele pakkusid näitleja Rain Simmul ja poetess Virve Osila.

Kõige enam jäi kahe päeva jooksul kuuldest kõlama järgmine mõte: naise tähtsaim roll on olla hea ema. See on ainus roll, milles naised on kordumatud ja ainulaadsed. Naine on eluhoidja ja kultuurikandja.

Inga REINUMÄGI

*Hei, peremees, hei, perenaine,
hoia kõrgel oma maine,
tule LAADALE!
Hei, ärimees, hei, talunik
Sul helgem tuleb tulevik
kui tuled LAADALE!*

TULE OSTMA, TULE MÜÜMA VÄIKE-MAARJASSE 28. MAIL!

Informatsioon ja eelregistreerimine telefonil 61-037.

Väike-Maarja naisselts

Eelmise aasta kevadest eksisteerib Väike-Maarjas Naisselts (algatuskoosolek toimus 26. V 1993). Selts ei pea ennast varem eksisteerinud Väike-Maarja Maanaiste Seltsi õigusjärglaseks, kuna meie taotlused on veidi teiselaadsemad.

Naisseltsi eesmärgiks on maaelu hoogustamine naistegevuse kaudu, näiteks töö lastega, heategevus, naiste kultuuriline enesetäiendamine, vaimuse säilitamine ja hoidmine.

Arvame, et liikumine ei peaks alguses väga massiline olema, pigem on oluline töö käima saada, midagi konkreetselt ära teha - siis võib ka liikmeskonna laiendamisele mõelda.

Mida on selts oma lühikese olemasoluaaja jooksul teinud?

Pärast algatuskoosolekut toimus piknik, kus arutasime edasise tegevuse kava.

Septembris kohtusime prouadega, kes elasid Väike-Maarjas juba esimese iseseisvuse ajal.

Detsembri algul korraldasime rahvamajas Tartu noore kunstniku K. Pildeni maalinäituse.

Enne jõulupühi avasime muuseumis üheks päevaks kohviku, kus müüsisime koduseid küpsetisi, pakkusime hõõgveini ja kohvi.

Paljulapselistele ja lapsinvaliididega peredele toimus jõulupidu, kus esinesid Väike-Maarja Keskkooli õpilased ja õpetajad. Maiustustepakid tegi lastele a/s "Maarja", mille eest neile palju tänu.

Käesoleval aastal oleme kohtunud "Beauty for all Seasons" konsultandi K. Turbaniga.

Järgmistegi ettevõtmiste plaanid on tehtud, oodates vaid oma õiget aega, et realiseeruda.

Kui Väike-Maarja alevikus (see on seltsi tegevuspiirkond) leidub naisi või neide, kes toetavad meie töö eesmärke ning sooviksid isegi kaasa lüüa ning osa saada, võib kontakteeruda telefonil 61 525 (Tiina Vaiksalu).

Inga REINUMÄGI

PANDIVERE PÄEVA RAAMES

21. mail kell 22.00

Väike-Maarja Rahvamajas

ALLAN ROOSILEHE DISKO

Pääse 25 EEK, alates keskööst 30 EEK.

KUPONG

OOTAN PANDIVERE PÄEVAL TOIMUVAL KOHTUMISEL
VALLAVOLIKOGU JA -VALITSUSE ESINDAJATEGA
VASTUST JÄRGMISELE KÜSIMUSELE:

1. _____

Nimi _____

Adress _____

* * *

2.-4. maini käisid Kiltsi Põhikooli ja Väike-Maarja Keskkooli õpilased külas Soomes Hausjärvi valla Monni ja oitti koolidel. Külaskäik sai teoks tänu eelpoolnimetatud koolide kutsele. Mõlemast koolist osales sõprusreisil 10 õpilast, lisaks veel 3 õpetajat Kiltsi Põhikoolist ja alla-kirjutanu.

Lahkusime 2. mail Tallinnast lumelõrtsi saatel. Helsingi aga võttis meid vastu kauni päikesepaistega. Sadamasse oli meile vastu tulnud Monni kooli juhataja Markku Torttila. Meil oli võimalus põgusalt tutvuda Helsingiga. Lõunat sõime juba Oitti koolis. Kuna elamine oli peredes, siis oli pealelõu-

nane aeg perede sisustada. Kõige meeldejäävam oli nii minule kui ka lastele "Valio" jäätisete hase külastamine. Meil õnnestus olla degusteerijate rollis ja lihtsalt uute jäätisesortidega tutvuda. Vähemalt selleks korraks sai suu-remgi maiasmokk oma magusaisu rahuldatud. Viimasel külaskäigu päeval olime meiegi koolipinkides. Kõige suurema elamuse jättis meile nii muu-sikas kui ka söögivalmistamise tund. Koolipäeva lõppedes oli paljudel juba silme ees kodutee. Pisut enne südaööd olimegi taas Tallinnas.

Juunikuu alguses on oodata soome õpilasi meile vastukülaskäigule.

Marje EELMAA

SPORDIVÕISTLUSTEST

Kevad on juba mõnda aega käes ja on üsna õige aeg heita põgus tagasipilk selle talve spordivõistlustele ja parematele võistlejatele spordialade kaupa.

KOROONA - 18. novembril 1993. a.

1. Gennadi KINK	5. Ilmar LEEMETS
2. Rein KANNASTIK	6. Ain PENTJÄRV
3. Viktor ADAMSON	7. Hillar ELVA
4. Indrek KESKKÜLA	8. Urmas ARU

KABE - 8. detsembril 1993. a.

1. Alfi HINNOSAAR	5. Georg SUURVARIK
2. Rein KANNASTIK	3. Urmas ARU
3. Helmut KELGO	7. Raül VÄLJARU
4. Aleksander ADAMSON	8. Lauri LAANEMÄGI

MALE - 15. detsembril 1993. a.

1. Kunnar KLAUKS	5. Toomas HINNOSAAR
2. Urmas ARU	6.-8. Georg SUURVARIK
3. Lauri LAANEMÄGI	6.-8. Andrus KOMP
4. Boris MATVEJEV	6.-8. Johannes EHASTU

VÖRKPAALL - 10. veebruaril 1994. a.

1. TRIIGI
2. VÄIKE-MAARJA ALEVIK

SUUSATAMINE - 5. märtsil 1994. a.

Kuni 12-aastased.

- TÜDRUKUD:
1. Pirjo EELMAA
 2. Maili TANNBAUM
 3. Astrid ARULA

- POISID:
1. Raigo VALMSEN
 2. Andres AKSEL
 3. Veiko NÕMME

13-15-aastased.

- TÜDRUKUD:
1. Piret AALISTE
 2. Tiit MÄND
 3. Kätlin JURTOM

- POISID:
1. Markko NEEM
 2. Aigar MÄESEPP
 3. Lauri LEITEN

16-18-aastased.

- TÜDRUKUD:
1. Hanna MARAN
 2. Maarika PIHLAK

- POISID:
1. Eero HAIBA
 2. Marko SOOM

NAISED:

1. Kirsti PAJO
2. Eve AOVEER
3. Eha RAIK

NAISVETERANID:

1. Maret HAIBA
2. Milvi SELBERG

MEHED:

1. Sven SELBERG
2. Caius HENDRIKSON
3. Tiit SINISALU

MEESVETERANID:

1. Aimar UUSSALU
2. Tiit HAIBA
3. Väino STOLTSEN

KORVPALL - märts 1994. a.

1. Väike-Maarja "MARKUS"
2. Väike-Maarja alev
3. Väike-Maarja Keskkooli XII klass

LAUTENNIS - 26. märtsil 1994. a.

1. Andres ARIKE
2. Ain PÕIME
3. Väino STOLTSEN
4. Aimar UUSSALU
5. Sven SELBERG
6. Rein KANNASTIK
7. Viktor ADAMSON
8. Gennadi KINK

SULGPALL - 9. aprill 1994. a.

1. Ain PÕIME	5.-8. Kristel TAMM
2. Andres ARIKE	5.-8. Gennadi LUHA
3. Jaan METS	5.-8. Rein KANNASTIK
4. Jüri VILIMAA	5.-8. Väino STOLTSEN

MÄLUMÄNG - 21. aprillil 1994. a.

1. Maili TANNBAUM
- Ivar LASS
2. Silver SOKK
- Krister KINDEL
- Lauri LAANEMÄGI
3. Janek FLOREN
- Tauno SUURKIVI
- Mart SUURSU

Aitäh kõikidele võistlejatele ja abilistele huvitavate võistluste eest!

Ilve TOBRELUTS

TULE PANDIVERE RATTARALLILE

28. mail '94.

Võistluste algus kell 12. 00
Väike-Maarja Põllutöökooli ees.

VÕISTLUSKLASSID:

- kuni 6-aastased - 800 m
7-8-aastased - 2 km
9-10- aastased - 2 km
11-14-aastased - 8 km
NAISED - 45 km
MEHED - 45 KM

**TULE JA SÕIDA, TULE JA
VÕIDA!**

AUHINNAFOND 2000 EEK.

" ? "

Väljalõigatud kupong vii kohalikku sidejaoskonda (Kiltsi, Pikevere, Triigi, Väike-Maarja) hiljemalt 26. mail.

Seal ootab Sind kast, mille peal

Väike-Maarja kevadjooks

25. aprillil toimus Väike-Maarjas kevadjooks, mis oli pühendatud Georg Lurichi 118. sünniaastapäevale. Kenaks traditsiooniks on see, et võistlemas käivad õpilased ka maakonna teistest koolidest. Sel aastal oli jooksmas sadakond jooksupuulilist. Arvukaim osavõtt oli kuni 10-aastaste laste vanuseklassis. Erandiks oli tänavu see, et distants oli varasemast pikem ja jooks toimus alevist väljas.

TULEMUSED:

500 M

kuni 10-aastased poisid:

1. Aimar LILLBOK
 2. Riho PENDER (V-M)
 3. Keio NOORLIND (V-M)
- ##### kuni 10-aastased tüdrukud:
1. Raili SAARMAS (V-M)
 2. Aire VÕIDULA (V-M)
 3. Piret SOOM (V-M)

1000 M

11-12-aastased poisid:

1. Heigo LEHTMETS (V-M)
2. Valev VINKEL (V-M)
3. Mario SUITS (V-M)

11-12-aastased tüdrukud:

1. Pirjo EELMAA (V-M)
2. Siret VINKEL (V-M)
3. Kätlin KUUSEMÄE (V-M)

5000 M

13-14-aastased poisid:

1. Ailar ANTON
2. Sven ŠAPONJAN
3. Villu HALLASTE

13-14-aastased tüdrukud:

1. Kätlin JURTOM (V-M)
2. Jaanika PAJULA
3. Key KOMP (V-M)

15-18-aastased :

1. Meelis TAMRE
2. Kuido LIIVOJA
3. Kristjan LEMBERG

MEHED :

1. Marko LEPP
2. Andres PAJO
3. Heigo OLU

NAISED

1. Kristel TAMM (V-M)

MEESVETERANID :

1. Robert OKS
2. Vladimir AIT

NAISVETERANID :

1. Milvi SELBERG (V-M)

Marje EELMAA

Hobuseomanikud!

Palun teatage oma hobuste arv ja asukoht
Väike-Maarja valla veterinaarinspektorile
telefonil 61 503.

Marja VAINULT,
veterinaarinspektor

- Koeri ja kasse saab vaktsineerida marutaudi vastu
- 26. mail k. a. 16.00-18.00 Väike-Maarja Rahvamaja
- juures. Koos vaktsineerimisega saab koer
- registreerimisnumbri.
- Vaktsineerimine ja registreerimine on tasulised.

Õnnitleme!

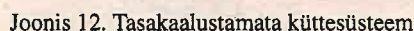
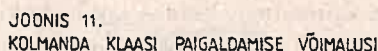
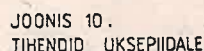
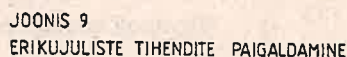
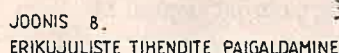
Maikuus

Voldemar Senkel 01. 05. - 70
Elsa Ambos 13. 05. - 70
Valentina Homatova 18. 05. - 70
Jugan Šalk 19.05. - 70
Jelisaveta Tukija 23. 05. - 70
Hildegard Sinisalu 09. 05. - 75
Alide Pärtelpoeg 18. 05. - 75
Aliis Kaseranna 19. 05. - 75
Eero Langemets 21. 05. - 75
Elgi-Ludmilla Moor 28. 05. - 75
Alfred Õunapuu 30. 05. - 75

Hermine Habakukk 01. 05. - 81
Ilmar Schnell 16. 05. - 81
Linda Vainlo 17. 05. - 81
Helmi Ustav 29. 05. - 81
Elli Tikkar 30. 05. - 81
Lembit-Karl Kiisk 28. 05. - 82
Olga Rannassaar 03. 05. - 83
Olga Saluste 10. 05. - 84
August-Johannes Rohelaan 12. 05. - 84
Lemmi Ömmik 30. 05. - 84
Elena Juganson 09. 05. 86
Marta Mikfeldt 18. 05. - 86

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Vallavalitsus

Enne tihendi valikut peaks tegema kindlaks pragude laiuse. Seda saab teha mõõdulindiga, kui aga sellega pole võimalik, siis võib asetada plastiliinkuubikud prao vahele ja aken kinni panna. Plastiliinkuubiku paksust on võimalik lihtsalt mõõta. Tihendi paksus peab ületama prao laiuse mitte rohkem kui kaks korda.

Tingimata tuleks jälgida, et sisemine aken oleks tihedam kui välimine, et ei tekiks välimisele aknale kondensaati.

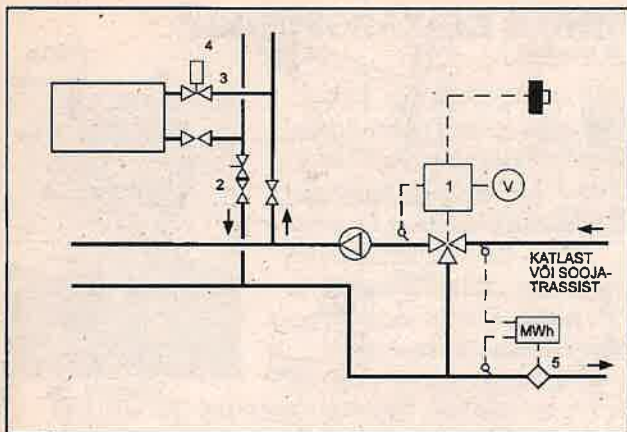
Järgmine töö, mis oleks võimalik igäühel oma korteris teha, on kolmanda klaasi paigaldamine. Kõige lihtsamad ja odavamad variandid on esitatud joonisel 11.

Edasi räägiks tööstest, mis on hädavajalikud soojusenergia kokkuhoiuks, kuid mis nõuavad küllaltki palju raha ja mida oleks võimalik teostada üksnes korteriühistutesse ühinedes.

Kõigepealt seinte soojustamisest. Mingit efekti annab välisseinte seestpoolt soojustamine (selleks on olemas erinevaid materjale), kuid siis ei piisa üksnes välisseinte soojustamisest. Ka vaheseinu, mis otsapidi lähevad kokku välisseintega, tuleb soojustada, et nad ei jahutaks toatemperatuuri. Märgatavalt suuremat soojust kokkuhoidu on võimalik siiski saavutada, soojustades välisseinu väljastpoolt. Tehniliselt on seda võimalik teha mitut moodi, kuid sedavõrd suuri väljaminekuid nõuavad nad kõik, et elanikud ükshaaval sellega toime ei tule. Jällegi näeme, et oleks vaja ühineda korteriühistutesse, et selliseid suuri töid ette võtta.

Järgmine töö oleks maja küttesüsteemi tasakaalustamine ja soojusarvesti muretsemine. Soojusarvesti kohta kommentaariks niipalju, et igasugune kokkuhoid eeldab arvestussüsteemi olemasolu. Ainult nii on võimalik kokkuhoitud sooja ka otseselt oma rahakoti peal tunnetada.

Joonisel 12 on toodud meie majade reaalne olukord: majade keskel, kust tuleb sisse soojamagistraal, on radiaatorid palju suuremad kui majade otstes. See näitabki, et süsteem on tasakaalustamata. Et maja otstes tubade temperatuuri tõsta, suurendatakse vee vooluhulka terves majas, s. t. maja keskel asuvad korterid on üle kätetud ja soojus õhuakna kaudu välja lastud.

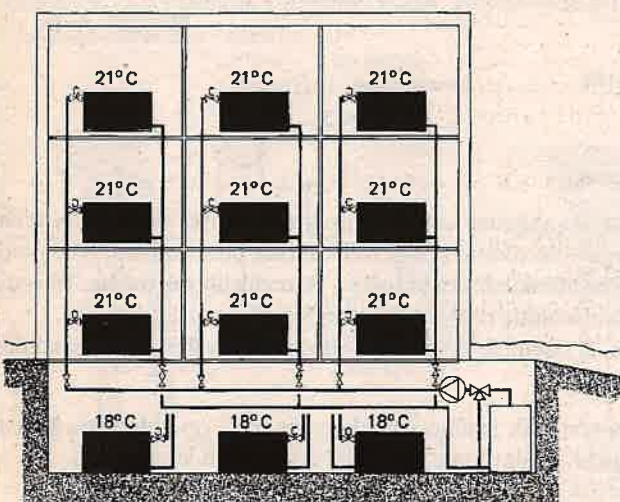

Joonis 13.

Et süsteemi tasakaalustada, oleks vaja muretseda ning paigaldada seadmed, mis on näidatud joonisel 13.

Joonisel 13.

- 1- Regulaator, mis reguleerib tsirkuleeriva vee temperatuuri välisõhu temperatuuri järgi.
- 2- Püstiku reguleeriventiilid.
- 3 - Radiaatori reguleeriventiilid radiaatoritest maksimaalse läbivoolu eelreguleerimiseks.
- 4 - Radiaatorite termostaatventiilid, mis arvestavad ka ruumitulevat lisasoojust (päike, elektriseadmed jne.).
- 5 - Soojusarvesti.

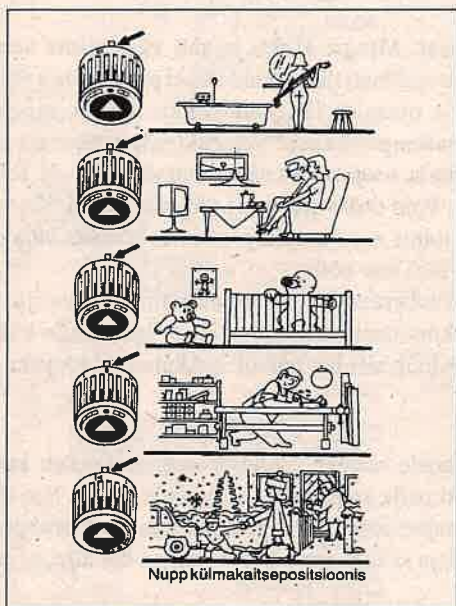
Joonis 14.

Ideaalselt tasakaalustatud süsteem on näidatud joonisel 14.

Süsteemi tasakaalustamisest saadav kütuse kokkuhoid on Soome spetsialistide andmetel ca 20%.

Lisaks on võimalik soojust kokku hoida radiaatorite termostaatventiilidega - tänu neile saab iga korteriomanik reguleerida oma toa temperatuuri vastavalt tegelikele vajadustele. Termostaatventiil hoiab toas täpselt sellist temperatuuri, mis on talle korteriomaniku poolt peale seatud.

Illustratsiooniks on joonis 15.

Joonis 15. Termostaatventiili positsioonid.

KOKKUVÕTTEKS

Nagu näeme, on palju võimalusi, kuidas hoida kokku soojusenergiat ja tulevikus selle eest maksta. Osa töid on võimalik meil kõigil teha ise, kuid suuremate tööde teostamiseks ei piisa meil raha. Et sellest üle saada, tuleks ühineda korteriühistuteks ja hakata taotlema pikaajalisi laene. On ju eelpooltoodud abinõudega võimalik kokku hoida väga suur soojusenergia hulk ja tasuvusaeg ei tohiks olla kuigi pikk.

Järgmises lehes tutvustaksin mittetulundusühistute põhimõtet ja nende organiseerimise teid.

Kõik, kes on huvitatud materjalidest, mis käsitlevad soojusenergia kokkuhoidu, võivad nendega tutvuda Väike-Maarja Vallavalitsuses, peainsener-nõuniku juures, tel. 61-311.

Kaarel MOISA,
peainsener-nõunik